

- Gökhan ARIKAN¹
 İsmail GÖKHAN²
 Uğur İNCE³

PANDEMİ SÜRECİNDE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİ ADAYLARININ COVID- 19 KORKU DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Özet

COVID-19 hakkındaki belirsizlik insanlarda ve sporcularda korkuya neden olmuştur. COVID-19 pandemisinin psikolojik etkilerinin oldukça büyük olduğu vurgulanmakta ve bu yüzden bu gibi korkuları değerlendirmenin önemli olduğu bildirilmektedir. Araştırmanın örneklemini; Şanlıurfa Harran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokuluna başvuruda bulunan farklı illerde ikamet eden ve rastgele örneklem yöntemi ile belirlenen 190'ı erkek, 109'u kadın olmak üzere toplam 299 katılımcı oluşturmaktadır. Covid-19 ölçeği orijinali Ahorsu ve ark. (2020)' de geliştirilmiştir. Türkçeye uyarlanması ise Bakioğlu, Korkmaz, Ercan (2020) tarafından yapılmıştır. Beşli likert tipindeki ölçek tek boyut ve 7 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçeğin tüm maddelerinden alınan toplam puan bireyin yaşadığı Koronavirüs (Covid-19) korkusu düzeyini yansıtmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 7 ile 35 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan yüksek puan yüksek düzeyde koronavirüs korkusu yaşamak anlamına gelmektedir. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .88 olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada ise Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .82 olarak görülmüştür. Araştırmada verilerin analizinde betimsel istatistikler, ikili grupların karşılaştırılmasında t-testi, çoklu grupların karşılaştırılmasında tek yönlü Anova analizi kullanılmıştır. Analizler öncesinde verilerin normal dağılım durumları çarpıklık ve basıklık (+1.0, -1.0) aralığındaki değerlerine göre incelenmiş ve verilerin normal dağıldığı belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre adayların bu ölçeğe ilişkin ortalama puanı 16.46'dır. Hesaplanan bu puanın, ölçek orta puan değeri 21'in altında olması adayların COVID-19 korkusuna yönelik algı düzeylerinin düşük olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Salgın, Öğrenci, Spor, Covid-19, Korku

INVESTIGATION OF COVID-19 FEAR LEVELS OF SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS STUDENTS IN THE PANDEMIA PROCESS

Abstract

Uncertainty about COVID-19 has caused fear in people and athletes. It is emphasized that the psychological effects of the COVID-19 pandemic are quite large and therefore it is reported that it is important to evaluate such fears. The sample of the research consist of total 299 participants, 190 men and 109 women, made an application to Sanliurfa Harran University School of Physical Education and Sports and residing in different cities and determined by random sampling method. Covid-19 scale is originally developed by Ahorsu et al. (2020). It was adapted to Turkish by Bakioğlu, Korkmaz, Ercan (2020). The five-point Likert-type scale consists of one dimension and 7 items. There is no reverse item in the scale. The total score obtained from all items of the scale reflects the level of fear of coronavirus (Covid-19) experienced by the individual. The scores that can be obtained from the scale range between 7 and 35. High scores from the scale mean experiencing high levels of coronavirus fear. Cronbach alpha internal consistency coefficient was determined as .88. In this study, the Cronbach alpha internal consistency coefficient was found to be .82. In the study, descriptive statistics were used in the analysis of data, the t-test for the comparison of binary groups, and one-way Anova analysis for the comparison of multiple groups. Before the analysis, the normal distribution of the data was examined according to the values of skewness and flatness (+1.0, -1.0) and it was determined that the data were distributed normally. According to the results of the research, the average score of the candidates for this scale is 16.46. This calculated score is below the mid-point value 21 of the scale, it can be said that the perception levels of the candidates for fear of COVID-19 are low.

Keywords: Epidemic, Student, Sports, Covid-19, Fear

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Harran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Şanlıurfa, arikangokhan@hotmail.com.

² Prof. Dr., Harran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Şanlıurfa, is_gokhan@hotmail.com

³ Öğr. Gör., Harran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Şanlıurfa, ugurince@harran.edu.tr

Makale Geliş Tarihi: 29.11.2020

Makale Kabul Tarihi: 30.12.2020

Makale Türü: Araştırma Makalesi

1.GİRİŞ

Covid-19, dünyada altı kıtada yüzlerce ülkeye hızlı bir şekilde yayılan, korona virüslerin neden olduğu ilk pandemidir. 2020 yılı başlarında Dünya Sağlık Örgütü, yeni tip korona virüs hastalığı anlamına gelen Covid-19 hastalığını, ciddi akut solunum sendromu olarak isimlendirmiştir (World Health Organization, 2020). Covid-19'un küresel toplum üzerinde giderek hızla artan önemli bir etkisi ortaya çıkmış ve bu nedenle 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü (WHO) pandemi (salgın) ilan etmiştir. WHO raporuna göre, Covid-19'un yayılmasını yavaşlatmak veya durdurmak için halk sağlığı ve sosyal önlemler toplumun tüm üyelerinin katılımıyla uygulanmak zorundadır ve küresel düzeyde bir mücadele yürütülmelidir (WHO, 2020).

Covid-19 tüm dünyayı etkilediği gibi tüm spor camiasını da derinden etkilemiştir. Sporun bir anda durması müsabakaların ertelenmesi, iptal edilmesi sporcuları psikolojik, sosyolojik ve ruhen negatif yönde etkilemiştir. Covid-19 sürecinde sporcuların antrenman yapamaması, performanslarını kaybetme korkusu, can

sıkıntısı, kaygı, korku, endişe, aşırı sinir duyarlılığı, stres ve duygu karışıklığı sporcuların saldırganlık düzeylerini de etkilemiştir (Şahinler, Ulukan & Ulukan, 2020)

Türkiye'de de bütün alt ve üst ligler dahil olmak üzere spor faaliyetlerinin tamamıyla iptal edilmesi veya ertelenmesini, Covid-19'un sportif faaliyetlere yaptığı sayısız etkilerden örnekler olarak sıralayabiliriz (Türkmen & Özseri, 2020).

Pandemi sürecinde organizasyonların iptali ya da ertelenmesi ve bu organizasyonların tarihinin belirsizliği sporcuları bazı konularda endişelendirmektedir. Sporculardaki bu endişelerden bir tanesi ise uluslararası arenadaki rakiplerinin antrenman yapıp yapmadığı ya da hangi şartlar altında ne gibi antrenmanlar yapıyor olduğudur. Bu durum başarı oranı ve yaşları fazla olan sporcularda, endişenin yerini pandemi sürecinin her sporcu için aynı olduğu durumunu kabullenmek alırken, genç sporcularda ve başarı oranı az olan sporcularda rakiplerinin ülkesindeki pandemi sürecinin, imkanlarının ve çalışma şartlarının belirsizliği nedeniyle endişelere sebep olmaktadır. Pandemi

süreci nedeniyle ortaya çıkan programsızlık, belirsizlik ve düzensizlik nedeni ile sporcuların uyku ve beslenme düzenlerinde bozulmalar meydana gelmiştir. Sporcular geç yatıp geç kalkmaya başlamışlardır. Yine sporcuların ev ortamında olmaları, antrenman yapamamaları nedeni ile beslenme programlarında değişiklikler olduğu, fazla yemek yedikleri ve vücutlarında yağ oranının arttığı belirtilmektedir. Fakat özellikle başarı oranları yüksek olan erkek sporcularda bu değişiklikler daha az görülmektedir. Covid-19 virüsüne yakalanan sporcuda ise doktorun verdiği beslenme programına uyması sebebi ile uyku ve beslenme düzeninde değişiklik olmadığı belirtilmiştir (Demirtaş & Çıplak, 2020)

Pandemi sürecinde spor müsabakaları ve organizasyonlar için alınan tedbirler benzer şekilde Spor Bilimleri ve Spor Yüksekokullarına öğrenci alımlarında yapılan, özel yetenek sınavları içinde sınav tedbirleri olduğu görülmüştür. Bu kapsamda bazı üniversitelerin özel yetenek sınavını iptali ve yerine TYT puanı, özgeçmiş puanı ile alımı gerçekleştirilmesine, bazılarında özel yetenek sınavı ile devam etmesine sebep olmuştur.

Özel yetenek sınavı yapan üniversitelerin ise bir dizi tedbirlerini açıkladı ve bu tedbirler incelendiği zaman; 2020 özel

yetenek sınavına girecek adaylar için korona virüs (Covid-19) nedeniyle parkura randevulu sistemle öğrenci alımı, adaylara sınav öncesinde ateş ölçümü, el ve ayak dezenfektanı, sosyal mesafe kuralı, sabit olan istasyonlar, temas gerektirmeyen istasyonlar, sınav sırası gelene kadar adayın maske kullanımı, görevli personelin maske ve dezenfektan ile korunmaları şeklinde tedbirler uygulanmıştır.

Çalışmanın amacı sınava girecek adayların Covid-19 korku düzeylerini incelemektir. Zira adayların üniversite giriş basamağı olan özel yetenek sınavına korku düzeylerinin belirlenmesi ile gelecek yıl yapılacak sınavlar için bir fikir vermesini sağlamaktır. Covid-19 hakkındaki belirsizlik insanlarda ve sporcularda korkuya neden olmuştur. Covid-19 pandemisinin psikolojik etkilerinin oldukça büyük olduğu vurgulanmakta ve bu yüzden bu gibi korkuları değerlendirmenin önemli olduğu bildirilmektedir (Pakpour & Griffiths, 2020).

2.YÖNTEM

2.1. Araştırma Grubu

Çalışmanın evrenini, Türkiye'nin farklı şehirlerinde ikamet eden ve özel yetenek sınavı ile öğrenci alan üniversitelerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği, Antrenörlük eğitimi, spor yöneticiliği ve rekreasyon bölümlerine hazırlanan, spor branşına sahip olan veya sporcu kimliği olmayan

ancak sınava hazırlanan adayları kapsamaktadır.

Örnekleme ise; Şanlıurfa Harran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokuluna başvuruda bulunan farklı illerde ikamet eden ve rastgele örneklem yöntemi ile belirlenen 190'ı erkek, 109'u kadın olmak üzere toplam 299 katılımcıdan oluşmaktadır.

2.2. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma Covid-19 sürecinde beden eğitimi ve spor yüksekokulu özel yetenek sınavına hazırlanan üniversite adaylarının Covid-19 korku düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yürütülen tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır (Karasar 2012).

2.3. Veri Toplama Aracı

Covid-19 ölçeği orijinali Ahorsu ve ark. (2020)'de geliştirilmiştir. Türkçe'ye uyarlanması ise Bakioğlu, Korkmaz & Ercan (2020) tarafından yapılmıştır. Beşli likert tipindeki ölçek tek boyut ve 7 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçeğin tüm maddelerinden alınan toplam puan bireyin yaşadığı Koronavirüs (Covid-19) korkusu düzeyini yansıtmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 7 ile 35 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan yüksek

puan yüksek düzeyde koronavirüs korkusu yaşamak anlamına gelmektedir. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .88 olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada ise Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .82 olarak görülmüştür.

2.4. Verilerin Toplanması

Ölçek internet ortamında oluşturulan online form aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma öncesi katılımcılara, gerekli açıklamalar yapılmış ve onay alınmıştır. Ölçek BESYO özel yetenek sınavı öncesi, 1 Ağustos-27 Ağustos tarihleri arasında toplanmıştır. Hatalı veya eksik olarak doldurulan formlar incelemeye alınmamıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizinde betimsel istatistikler, ikili grupların karşılaştırılmasında t-testi, çoklu grupların karşılaştırılmasında tek yönlü Anova analizi kullanılmıştır. Analizler öncesinde verilerin normal dağılıma durumları çarpıklık ve basıklık (+1.0,-1.0) aralığındaki değerlerine göre incelenmiş ve verilerin normal dağıldığı belirlenmiştir (Hair ve ark. 2013). Araştırmada, anlamlılık düzeyi .05 alınmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) adaylarına ait verilerin analiz sonuçları tablolar şeklinde verilmiştir. Araştırma kapsamında uygulanan Covid-19 ölçeği için en düşük puan 7, en yüksek puan ise 35'tir. Ölçekten alınan yüksek puan adayların Covid-19'a

olarak kabul edilmektedir.

Mevcut ölçeğe ait örneklem büyüklüğü, en düşük ve en yüksek tutum puanı, aritmetik ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık değerlerine ilişkin verilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1. BESYO Adaylarının Covid-19 Korku Düzeyleri

	N	Minimum	Maximum	Mean	Ss	Kurtosis	Skewness
Ölçek Toplam Puan	299	7	35	16,46	6,31	0,029	0,676

Harran Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu öğrenci adaylarının Covid-19 ölçeğinden aldıkları en düşük puan 7; en yüksek puan ise 35 olarak hesaplanmıştır. Adayların bu ölçeğe ilişkin ortalama puanı 16,46'dır. Çalışmada grupların normal dağılım gösterip göstermediği belirlenmiştir. Normallik testi için Skewness ve Kurtosis değerlerine bakılmıştır. Skewness değeri 0,676 ile Kurtosis değeri 0,029 arasında değiştiği gözlenmiştir.

Kurtosis ve Skewness değerleri -1.5 ile +1.5 olduğu zaman normal dağılım olduğu kabul edilmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013).

Normal dağıldığı gözlemlenen BESYO adaylarının COVID-19 ölçeği korku düzeylerini gösteren ve katılımcıların cinsiyet değişkenine ilişkin farklılaşmanın olup olmadığını belirlemek için gerçekleştirilen bağımsız örneklem t testi sonuçlarına Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2. BESYO Adaylarının Covid-19 Korku Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

	Cins	N	X	S	Sd	T	P
Ölçek Toplam Puan	Erkek	190	16,74	6,47	297	0,990	0,323
	Kadın	109	15,99	6,02			

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan 299 adayın 109'unu kadınlar, 190'ını erkekler oluşturmaktadır. Kadın adayların Covid-19 ölçeği puanları ortalamasının 15,99, erkek adayların ortalama ölçek puanlarının 16,74 olduğu hesaplanmıştır. Erkek ve kadın adayların ortalama ölçek

puanları arasındaki bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmektedir ($p > .05$).

Adayların yaş aralığı değişkeni 18-21 ve 22-24, olarak 2 kategoriye ayrılmıştır.

Katılımcıların yaş değişkenine ilişkin farklılaşmanın olup olmadığını belirlemek

in gerçekleştirilen bağımsız örneklem t

testi sonuçlarına Tablo 3'te yer verilmiştir.

Tablo 3. BESYO Adaylarının Covid-19 Korku Ölçeği Puanlarının Yaş Göre Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

	Yaş	N	X	S	Sd	T	P
Ölçek Toplam Puan	18-21	245	16,22	6,34	273	-0,611	0,542
	22-24	30	16,96	6,04			

Tablo 3'te görülen t-testi sonuçları, ölçek puanlarına ilişkin gruplar arası ortalamalarda gözlenen farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür ($p > .05$).

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan 299 adayın 245'ini 18-21 yaş aralığında, 30'unu 22-44 yaş aralığında olduğu görülmüştür. 18-21 yaş aralığındaki adayların Covid-19 ölçeği puanları ortalamasının 16,22, 22-24 yaş aralığındaki adayların ortalama ölçek

puanlarının 16,96 olduğu hesaplanmıştır. 18-21 ve 22-24 yaş aralığındaki adayların ortalama ölçek puanları arasındaki bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir ($p > .05$).

Adayların spor türü değişkeni takım sporları ve bireysel spor dalı olarak 2 kategoriye ayrılmıştır. Katılımcıların spor dalı değişkenine ilişkin farklılaşmanın olup olmadığını belirlemek için gerçekleştirilen bağımsız örneklem t testi sonuçlarına Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4. BESYO Adaylarının Covid-19 Korku Ölçeği Puanlarının Spor Türüne Göre Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

	Spor Türü	N	x	Ss	sd	t	p
Ölçek Toplam Puan	Takım	156	17,07	6,63	295	1,675	0,95
	Bireysel	141	15,85	5,90			

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılan 299 adayın takım sporları içerisindeki adayların Covid-19 ölçeği puanları ortalamasının 17,07 olduğu, Bireysel sporlar içerisindeki adayların ortalama ölçek puanlarının 15,85 olduğu hesaplanmıştır. Takım sporları ve bireysel sporlar yapan adayların ortalama ölçek

puanları arasındaki bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir ($p > .05$).

Katılımcıların Covid-19 geçmişi değişkenine ilişkin farklılaşmanın olup olmadığını belirlemek için gerçekleştirilen bağımsız örneklem t testi sonuçlarına Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5. BESYO Adaylarının Covid-19 Korku Ölçeği Puanlarının Covid-19 Geçmişi Değişkeni Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	Covid-19 Geçmişi	N	X	Ss	Sd	T	P
Ölçek Toplam Puan	Evet	33	17,69	5,26	275	0,1227	0,221
	Hayır	244	16,28	6,30			

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan 299 adayın, Covid-19 geçmişi evet cevaplayan adayların Covid-19 ölçeği puanları ortalamasının 17,69 olduğu, hayır cevabı veren adayların ortalama ölçek puanlarının 16,28 olduğu hesaplanmıştır. 277 aday ise bu soruya yanıt vermemiştir. Covid-19 geçmişine sahip olan adaylar ile Covid-19 geçmişine sahip olmayan adayların ortalama ölçek puanları

arasındaki bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir ($p > .05$).

BESYO adaylarının fiziksel aktivite gün sayısı değişkeni 1-2, 3-4 ve 5-7 olarak 3 kategoriye ayrılmıştır. Bu değişken kapsamında Covid-19 ölçeği korku düzeylerini incelemek için hesaplanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucu Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Fiziksel Aktivite Gün Sayısına Göre BESYO Adayların Covid-19 Korku Düzeylerine İlişkin Ölçek Puanları Arasındaki Farklılığın Anlamlılığına İlişkin ANOVA Sonuçları

Gün	N	X	Ss	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
1-2 Gün	18	16,17	5,04						
3-4 Gün	73	16,44	5,89	1,512	2	0,756	0,19	0,981	-----
5-7 Gün	207	16,47	6,57						
Total	298	16,44	6,31						

Tablo 6'da görülen ANOVA sonuçları, ölçek puanlarına ilişkin gruplar arası ortalamalarda gözlenen farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür ($p > .05$).

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

2020 özel yetenek sınavı her yıl üniversiteler tarafından farklı zaman ve farklı uygulamalar ile yapılmaktadır. Bu sınav genellikle yükseköğretim kurumunun yaptığı yükseköğretime geçiş sınavı sonrasını kapsamaktadır. Bu sürece öğrenci adayları özel yetenek sınavına çeşitli fiziksel aktiviteler ile hazırlanmaktadır. Bu hazırlık dönemi yaklaşık 6 aylık süreyi kapsamaktadır. Ancak Türkiye'de görülen vakalar üzerine Bilim Kurulu tavsiyesi ile 13 Mart 2020 tarihinde Türkiye'de Covid-19 yayılımını azaltacak birtakım tedbirler alınması

kararlaştırılmıştır. Bu tedbirler Bilim Kurulu tavsiyeleri ile Türkiye'nin salgınla mücadele sürecinde birtakım ilkeler gözetilen tedbir stratejileri uygulamıştır (Turan, & Çelikyay Hamza, 2020) Bunlar; Bilim Kurulu salgın kararı öncesinde ve sonrasında Vuhan'daki Türk vatandaşlarının getirilmesi, uçuşların yasaklanması, kara sınırlarının kapatılması, referans hastanelerinin belirlenmesi, yurt dışı ziyaretlerin ertelenmesi, yurt dışından gelenler için 14 günlük karantina uygulaması, eğitime ara verilmesi, konaklama tesisleri, restoranlar, yurtlar ve huzurevlerinde tedbirlerin artırılması, açık ve kapalı cezaevlerinde

açık görüşlerin ertelenmesi gibi önemli tavsiye kararlarında bulunmuştur (Yener, 2020). Bu tedbirler kapsamında öğrencilerin evde kalması ve sosyal izolasyon kurallarına bağlı kalması istenmiştir. Dolayısıyla evlerinde kalan yükseköğretim öğrencilerinin fizyolojik ve psikolojik olarak ihtiyaçlarını tam anlamıyla yerine getirememeleri durumları ortaya çıkarmıştır (Tiryaki, Pehlivan & Baba Kaya, 2020).

Bu kararlar incelendiği zaman elit ve elit olmayan sporcular için net bir karar olmasa da kısıtlamalar sporcuları da kapsamıştır. Aynı şekilde sınava girecek BESYO öğrenci adaylarını da etkilemiştir. Sınava girecek adayların uzun bir süre antrenman ve fiziksel aktivite yapamadığı veya evlerinde yapmak zorunda kaldığı görülmüştür. Sporcular açısından Covid-19 sadece antrenman ve müsabaka programlarının aksamasına neden olmakla kalmamakta aynı zamanda önemli sağlık sorunlarına da neden olabilmektedir (Chen ve ark., 2020; Zheng, Ma, Zhang, & Xie, 2020). Sporcuların sosyal izolasyon ve karantina süreçlerindeki fiziksel aktivite düzeylerinin azalmasıyla maksimal ve submaksimal egzersiz performanslarında ortaya çıkan düşüşler antrenmanların kesilmesinden sonraki haftalar içinde gerçekleşmektedir. Aerobik performanstaki bu kayıplar kardiyovasküler fonksiyonu ve kaslardaki

metabolik potansiyeli azaltmaktadır. Spesifik olarak, VO₂max'ta önemli düşüşler olduğu antrenmanların kesilmesinden sonraki 2-4 hafta içinde tarif edilmiştir (Jukic, Calleja-González, ve ark., 2020). Türkiye'de vaka sayılarının azalması ile kısıtlamalar normalleşme takvimine geçilmiştir. 1 Haziran 2020 tarihinden itibaren spor salonlarının açılacağı Cumhurbaşkanlığınca ilan edilmiştir. Haziran ayı dönemi ile öğrenci adayların hazırlık süreci devam etmiştir.

Harran üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu özel yetenek sınavı 24-28 Ağustos tarihleri arasında yaklaşık 900 öğrencinin katılımı ile gerçekleşmiştir. Sınava girecek adaylar arasında yapılan araştırma sonuçlarına göre;

Adayların bu ölçüğe ilişkin ortalama puanı 16.46'dır. Hesaplanan bu puanın, ölçek orta puan değeri 21'in altında olmasını ise, adayların Covid-19 korkusuna yönelik algı düzeylerinin düşük olarak açıklamaktadır. Benzer sonuçların görüldüğü çalışmada futbolcuların Covid-19'a bağlı korku ve stres düzeyinin orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Bu durumun futbolcuların Covid-19 nedeniyle çok fazla mental sorun yaşamadıklarını, ancak aynı çalışmada yaş değişkenine göre futbolcuların Covid-19 korkusu arasında anlamlı fark olduğu belirtilmiştir (Çifçi & Demir, 2020).

Araştırmalar incelendiği zaman düzenli

egzersiz ile stres veya Covid-19 korkusu arasında bir ilişki olduğu görülmektedir.

Fiziksel aktivite seviyesini korumak salgın döneminde düzenli olarak egzersiz yapmak rahatlama ve stresle başa çıkmak için önemli olduğu görülmüştür (Rastegar Kazerooni ve ark., 2020; Acar, Mor, Baynaz & Arslanoğlu, 2020).

Pandemi zamanı depresyon veya stresi azaltmak için orta ve yüksek düzeyde düzenli fiziksel aktivite yapan üniversite öğrencilerin olduğu görülmüştür (Dinler, Badat, Kocamaz & Yakut, 2020). Aynı zamanda spor yapma süresi, evde zaman geçirme durumu, yaşadığı yer ve uyku düzeninin temel psikolojik ihtiyaçlar arasında önemli olduğu belirtilmiştir (Tiryaki, Pehlivan, Baba Kaya, 2020). Araştırmada BESYO adaylarının Covid-

19 korku düzeylerinin orta düzeyin altında olmasının yaptıkları fiziksel aktivite ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Zira fiziksel aktivite yapan adayların hem stres ile baş etmede önemli rol olduğu, hem de salgın döneminde birlikte yapılan fiziksel aktivite ile sosyalleşmede kayıp yaşamadıkları düşünülmektedir. Adayların korku düzeylerinin düşük görülmesine sebep olarak açıklanabilir. Araştırmada sonuçlarına göre, cinsiyet, yaş fiziksel aktivite katılım, spor türü ve Covid-19 geçmişi değişkenleri açısından herhangi anlamlı fark olmadığı görülmüştür. Bu sonucun hem adayların düzenli egzersiz yapması hem de üniversiteyi kazanma ve başarıma arzusunun Covid-19 korku düzeylerini olumlu etkilediği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, K., Mor, A., Baynaz, K. & Arslanoğlu, E. (2020). An Investigation on Anxiety States of Students in Faculty of Sport Sciences During COVID-19. *International Journal of Disabilities Sports and Health Sciences*, 3 (1), 66-73. DOI: 10.33438/ijds.736875
- Ahorsu, D. K., Lin, C-Y., Imani, V., Saffari, M., Griffiths, M. D. & Pakpour, A. H. (2020). The Fear of COVID-19 Scale: Development and initial validation. *International Journal of Mental Health and Addiction*. <https://doi.org/10.1007/s11469-020-00270-8>
- Bakioğlu, F., Korkmaz, O. & Ercan, H. (2020). Fear of COVID-19 and positivity: Mediating role of intolerance of uncertainty, depression, anxiety, and stress. *International Journal of Mental Health and Addiction*. doi: 10.1007/s11469-020-00331-y
- Chen, N., Zhou, M., Dong, X., Qu, J., Gong, F., Han, Y. et al. (2020). Epidemiological and clinical characteristics of 99 cases of 2019 novel

coronavirus pneumonia in Wuhan, China: a descriptive study. *The Lancet*, 395(10223), 507-513.

- Çifçi, F. & Demir, A. (2020). Covid-19 Pandemisinde Türk Profesyonel Futbolcuların Covid-19 Korkusu Ve Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Spor Ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi, Covid-19 Pandemisi* , 26-38 .
- Demirtaş, Ö. & Çıplak, A. (2020). Pandemi Sürecinin Uluslararası Müsabakalara Hazırlanan Güreş Milli Takım Sporcuları Üzerindeki Etkileri. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi, Covid-19 Pandemisi* , 39-52
- Dinler, E., Badat, T., Kocamaz, D. & Yakut, Y. (2020). Evaluation of the Physical Activity, Sleep Quality, Depression, and Life Satisfaction of University Students During the COVID-19 . *International Journal of Disabilities Sports and Health Sciences* , 3 (2) , 128-139 . DOI: 10.33438/ijds.770346

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. & Tatham, R. L. (2013). *Multivariate Data Analysis*: Pearson Education Lim

Jukic, I., Milanovic, L., Krakan, I., Njaradi, N., Calleja-González, J., Cuzzolin, F. et al. (2020). Strength and conditioning in top level team sports: An individual discipline. 18th International Conference "Physical Conditioning of Athletes"

Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Bilim Kitap Kırtasiye Yayınevi.

Pakpour, A. H. & Griffiths, M. D. (2020). The fear of COVID-19 and its role in preventive behaviors. *Journal of Concurrent Disorders* sited.

Rastegar Kazerooni, A., Amini, M., Tabari, P. & Moosavi, M. (2020). Peer mentoring for medical students during COVID-19 pandemic via a social media platform. *Med Educ*, 762-763.

Şahinler, Y., Ulukan, M. & Ulukan, H. (2020). Covid-19 Sürecinde Fiziksel Aktivite Yapan Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (1), 171-184.

Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.), Boston: Allyn and Bacon

ROL Spor Bilimleri Dergisi Cilt 2, Sayı 1, 2021
Journal of ROL Sport Sciences Volume 2, Issue 1, 2021
Tiryaki, K., Pehlivan, M. & Baba Kaya, H. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Tedbirleri Kapsamında Evde Kalan Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerin Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Belirlenmesi (Düzce Üniversitesi Örneği). *Spor Eğitim Dergisi*, 4 (3), 43-53

Turan, A., Hamza Çelikyay, H. (2020). Türkiye'de COVID-19 ile Mücadele: Politikalar ve Aktörler. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 3 (1), 1-25 . DOI: 10.33712/mana.733482

Türkmen, M. & Özsarı, A. (2020). Covid-19 Salgını ve Spor Sektörüne Etkileri. *International Journal of Sport Culture and Science*, 8 (2), 55-67.

Zheng, Y.-Y., Ma, Y.-T., Zhang, J.-Y. & Xie, X. (2020). COVID-19 and the cardiovascular system. *Nature Reviews Cardiology*, 17(5), 259-260.

World Health Organization. Director-General's remarks at the media briefing on 2019- nCoV on 11 February 2020. <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-remarks-at-the-media-briefing-on-2019-ncov-on-11-february-2020> (Son Erişim: 11 Aralık 2020).

